

Akadeemia välisliige

Matti Saarnisto 75

Matti Saarnisto on sündinud 11. novembril 1942. aastal Soomes Pietarsaaris. 1970. aastal kaitses ta Helsingi Ülikooli juures kiitusega doktorikraadi (PhD) geoloogia ja paleontoloogia alal. Seejärel töötas järel doktorantuuri raames külalisteadurina Kanadas Brocki Ülikoolis (1971–1973) ja Inglismaal Cambridge'i Ülikoolis (1973–1974).

1975. aastal alustas Matti Saarnisto õppejõutegevust kvaternaargeoloogia kaasprofessorina Oulu Ülikoolis. Ta jätkas loengute pidamist Helsingi Ülikoolis, kus oli aastatel 1979–1991 füüsilise geograafia dotsent ning 1991–1992 geoloogia ja paleontoloogia professor. Alates 1988. aastast kuni pensionile siirdumiseni 2006. aastal oli ta seotud Soome geoloogiauringute keskusega: 1988–1990 vanemteaduri, 1991 uurija-professori, 1992–1996 kvaternaargeoloogia osakonna juhataja (professori) ning 1996–2006 teadusdirektori (professori) ametikohal.



Arvukate ekspeditsioonide jooksul on Matti Saarnisto osalenud väliuuringutes Arktikas (Kanadas), Fennoscandia põhjaosas (sh Koola poolsaarel), Siberis (Wrangeli saarel) ja mujal. Ta on avaldanud ligikaudu 200 teaduspublikatsiooni ning kirjutanud ka laiemale lugejaskonnale mõeldud artikleid. Peamised uurimissuunad on seotud kvaternaari ajastu elukeskkonnaga – glatsiaalgeoloogia, stratigraafia, paleohüdroloogia, glatsioisostaasia, biostratigraafia, kronoloogia, kihilised setted. Uurimustes põhjalikumalt käsitlemist leidnud teemadena võib nimetada Läänemere geoloogia ehitust, Saima järvistut ja Põhjamaade jääaega ning holotseeni paleogeograafia olusid. Tema juhendamisel on kaitsnud 15 doktoriväitekirja.

Matti Saarnisto on Soome Teaduste Akadeemia liige 1995. aastast ja oli aastatel 2000–2009 akadeemia peasekretär. Ta on olnud kauaaegne Soome Geoloogiaseltsi esimees ja Soome polaaruuringu rahvusliku komitee liige ning on oma erialal osalenud paljude rahvusvaheliste juhtkomiteede, komisjonide, tööruhmade ja teadusajakirjade toimetuskolleegiumite töös.

Järjepidev koostöö Eesti kolleegidega sai alguse 1983. aastal, kui Matti Saarnisto osales Eesti ja Soome Teaduste Akadeemiate ühisprojektis “Läänemere areng ja liustike mõju kvaternaarisetete kujunemisele”. 1990. aastal alanud uues ühisprogrammis “Läänemere idaosa geoloogiline areng” oli ta Soome poolne koordinaator. Muuhulgas on ta uurinud ka Eesti järvesetteid. Ta on Eesti Geoloogia Seltsi välisliige 1989. aastast.

Eesti Teaduste Akadeemia valis 2008. a Matti Saarnisto välisliikmeks.